1854. **LEYDSCHE COURANT.** N°. 98.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 16 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 12 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 15 Augustus.

Z. K. H. Prins van Oranje woonde ll. Zondag voor het eerst alhier de voormiddag godsdienst-oefening bij in de Pieters Kerk, onder het gehoor van den oudsten Leeraar N. Berkhout, die tot tekst had de woorden uit den Brief van Paulus aan den Philippensen III; 8b. »Opdat ik Christus moge gewinnen."

Na eene indrukwekkende rede, die eene voorstelling bevatte dat »Christus te gewinnen, voor *elken* mensch het allergrootste gewin is," droeg de grijze Leeraar den jongen Prins in 't gebed ernstig en hartelijk op aan den hoogen en genadigen God, Diens leiding en bescherming en zegen over hem inroepende; waarna hij hem op eene regt vaderlijke en voor de gemeente verrassende wijze toesprak. Wij hopen en vertrouwen, dat deze zoo ernstige als liefdevolle woorden diep in het gemoed van den Vorstelijken jongeling mogen bewaard blijven, opdat hij eenmaal een eere van Christus, en een zegen zij voor Nederland. Dat geve God!

— Z. K. H. de Prins van Oranje heeft aan de sloeproeijers van het stoomschip Amsterdam, waarmede Z. K. H. onze havens bezocht, f 100 en tevens aan een stoker, die aan eene hand gekwetst is geraakt, eene aanzienlijke gift doen uitreiken.

— Ten aanzien van den persoon van Bird, te 's Gravenhage aangehouden op den 17den Julij jl., ter zake van het uitgeven van verdachte guldens, verneemt men, dat het munt-collegie te Utrecht verklaard heeft, dat de guldens werkelijk valsch zijn, en dat zijn voorgeven, dat hij de guldens te Londen van zekeren Charles, die in het maken van valsche munt een bestaan schijnt te vinden, had gekocht, met de waarheid overeenstemt.

— In de afgeloopen week is te Rotterdam het gas ontploft in eene der buitengewoon groote lantaarns, die aldaar aan de achterzijde van het raadhuis geplaatst zijn, op het oogenblik, dat de lantaarnopsteker het licht ontstak. De lantaarn is met een geluid als van een kanonschot van zijn voetstuk gerukt; de opsteker werd een eind ver weggesmeten, en is reeds aan de wonden, welke hij bekomen heeft, overleden. Ook zijn twee voorbijgangers ernstig aan den arm gekwetst. De glasruiten, in de benedenverdieping van het raadhuis, zijn verbrijzeld.

— Uit Gorinchem meldt de *N. R. C.* het volgende: De artillerie is sinds 4 weken ook hier bezig met het verzenden van geschut en ander krijgsmaterieel; niet minder dan 24 schepen zijn of worden van hier geladen; onder de laatst afgezonden schepen is er een bestemd geweest naar Delfzyl en den Helder; terwijl ook de nieuw gebouwde torens om deze vesting zoowel te Vuren, Hindewijk enz., mede gewapend worden. Thans voert men wederom krijgsmaterieel aan, zoodat er bij voortduring veel drukte is.

— Zaturdag ll. is van Hellevoetsluis vertrokken het Amerikaansch schip Cheshire, gezagvoerder N. Rich, naar New-York, aan boord hebbende 215 landverhuizers, waarvan 178 Duitschers en 37 Nederlanders.

— Men verneemt, dat het schip de Jonge Albert zondag ochtend te *drie* ure, met de equipagie, Harlingen heeft verlaten. Daaruit mag worden opgemaakt, dat de moeijelijkheden, welke, wegens het bezit van dien bodem, tusschen den Engelschen prijsmeester en den gezagvoerder bestonden, — moeijelijkheden, waaraan de Regering voor het overige geheel vreemd schijnt te zijn geweest, — uit den weg zijn geruimd. (*Haarl. Cour.*)

— Den 10den dezer is te Amsterdam de jaarl. alg. verg. van het Nederl. Bijbelgenootschap gehouden, onder voorzitting van den Heer Mr. S. Baron van Heemstra. In het door den Secretaris, Mr. B. J. Ploos van Amstel, uitgebragte verslag werd herinnerd aan het 40-jarig bestaan van het Genootschap, en de bloei, waarin het verkeert, aangewezen. Het getal der afgeleverde Bijbels en Testamenten heeft bedragen 33,730. Uit het door den Secr. Prof. J. van Gilse medegedeelde verslag, omtrent de werkzaamheden van het Gen. in en voor de overzeesche bezittingen, bleek, dat door den afgevaardigde Gericke de herziene tekst is toegezonden van de Javaansche vertaling der Evangeliën van Mattheus, Marcus en Lucas, en naar aanleiding van een in de vorige vergadering genomen besluit, de noodige maatregelen zijn voorbereid, om het Javaansche N. Test. in kleiner formaat tegen een geringen prijs verkrijgbaar te stellen. De verspreiding der H. Schrift op Java is, even als vroeger, naar gelang der behoefte onbelemmerd voortgezet. Verder werden berigten medegedeeld van de afgevaardigden, Hardeland, Neubronner van der Tuuk en Matthes, welke laatste een gedeelte van zijne Macassaarsche spraakkunst had overgezonden.

De rekening en verantwoording, waaruit de goede staat der geldmiddelen van het Gen. bleek, zijn door de Vergadering goedgekeurd, de ingezonden voorstellen behandeld en de opengevallen plaatsen in het hoofdbestuur vervuld; waarna de Vergadering met dankzegging aan God is gesloten.

— De Officier van Justitie te Amsterdam heeft medegedeeld, dat dezer dagen bij verscheidene personen op verschillende plaatsen van ons rijk over de post brieven bezorgd zijn, inhoudende prospectussen van eene Badensche spoorbaan-leening-loterij, onderteekend Stern en Grein, bankiers te Frankfort a/M. Dat de verspreiders dier brieven zich zelven bewust zijn eene ongeoorloofde daad te doen, mag daaruit worden afgeleid, dat bijv. de brieven, naar Groningen verzonden, het postmerk Amsterdam dragen, terwijl brieven, voor ingezetenen van Amsterdam bestemd, het postmerk Haarlem of Leyden voeren. Ook te Utrecht zijn diergelijke brieven ontvangen, zij zijn ongefrankeerd.

— Uit Amsterdam wordt gemeld, dat J. H. Kämper (welke zich aan het Nieuwediep en te Londen Frans de Haas heeft genoemd) Zaturdag jl. omstandig bekend heeft, de moordenaar te zijn van vrouw Prikwinkel en hare kinderen, met bijvoeging, dat hij geene medepligtigen heeft. Uit de opgave van zijn plan, van de opvolging der misdrijven, welke hij beging ten huize van Prikwinkel, en van de redenen, die hem tot het een en ander geleid hebben, blijkt, dat volstrekt geene wraakzucht tegen de vrouw of jaloezij, maar hebzucht alléén, en de zucht om zich van alle getuigen van zijnen diefstal te ontslaan, hem van den eenen moord tot den anderen bragten, en dat hij de braak pleegde na die moorden.

— De werken voor de verlenging van den Rijnspoorweg van Arnhem naar Pruissen naderen met rassche schreden hunne voltooijing. De aardenbaan tusschen het station Arnhem en den IJssel is bijna op de hoogte gebragt en de daarin voorkomende kunstwerken zijn mede nagenoeg voltooid; de cilinders of pijlers voor de brug over den IJssel zijn nagenoeg gesteld en men is thans druk bezig met het stellen der ijzeren-bovenconstructie van dit belangrijke werk. Het overige gedeelte der baan, met de daarin zijnde kunstwerken tusschen den IJssel en de Pruissische grenzen, is voltooid. Van de zijde van Pruissen wordt mede tusschen de Nederlandsche grenzen en Oberhausen met kracht gewerkt; voor sommige is de aardenbaan reeds aangelegd en voor het overige laat het zich aanzien, dat deze spoorweglijn van Arnhem naar Oberhausen in het aanstaande voorjaar zal gereed zijn.

— De Officier van Justitie te Groningen maakt bekend, dat, volgens berigt van den Burgemeester der gemeente Hoogezand, zeker onbekende, zich noemende Hendrik Kiel, in het bezit van drie in het Duitsch geschrevene wissels, ieder groot f 500, onderteekend: H. Fonteyn, aan E. Prima [illegible] aldaar, eenig geld op deze heeft opgenomen. Die wissels, welke in het bezit van den onbekende zijn gebleven, moeten, volgens het berigt, valsch zijn. De onbekende heeft zich daarop verwijderd, volgens zijne opgave naar Bildijk, gemeente 't Zandt, gaande.

— Uit Groningen wordt gemeld, dat op de drie laatste marktdagen aldaar ongeveer 3600 last koolzaad van de hand was, waarvoor ruim een millioen guldens is besteed. Groote opbrengst (30, 35 en meer mud per bunder) en hooge prijs (ten gevolge van de blokkade der Russische havens) loopen thans samen, om dit voor den landbouwer in dit artikel hoogst gunstig te doen uitvallen.

— Eenige dagen geleden heeft er bij Oss, in Noord-Braband, een treurig ongeval plaats gehad. Een plotseling ontstane brand, die de hoeve van een landbouwer, heeft niet slechts geheel [illegible] doch ook zijn 4-jarig zoontje is daarbij omgekomen.

's GRAVENHAGE, 15 Augustus.

Z. M. heeft den Heer Kramers, Hoofdonderwijzer aan het opvoedingsgesticht te Noorthey, benoemd tot Ridder van de Orde der Eikenkroon.

— Naar men verneemt zal Z. M. de Koning zich den 5den Sept. naar het Kamp van Zeyst begeven.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik benevens de jeugdige Prinses Marie, hunne dochter, zullen zich den 28sten dezer op reis begeven naar hunne goederen in Silezië.

— Het *Staatsbl.* behelst de wet tot regeling van het armbestuur. Men verneemt dat zij met 1 Sept e. k. in werking zal treden.

— Neutrale koopvaarders, welke ladingen inhebben, ter goeder trouw gekocht en aan boord geleverd vóór de blokkade van Archangel van 1 Aug., zullen wel verlof bekomen om van daar te vertrekken; maar aangehouden, niet worden vrijgegeven, dan tegen bewijs, dat de lading voor 1 Aug. is aan boord genomen.

— In de Kloosterkerk alhier is een wit grijsgeaderde marmersteen om den pilaar sluitende gesteld, waarop de naam van Jacob Cats in verheven letters gebeiteld is. Cats ligt er, genoegzaam aan den voet van den oostelijken pilaar, begraven.

— Eergisteren heeft de 2de Luit. van der Sijssen, van de batterij rijdende artillerie, de uit de Stad vertrekkende batterij tot buiten Delft uitgeleide gedaan. Terugkeerende werd zijn paard door een aankomend rijtuig, waarin zich muzijk bevond, schichtig, met dat gevolg, dat ruiter en paard in de diepe gracht voor de Akademie stortten en het niet dan met de grootste moeite is mogen gelukken gemelden officier te redden, terwijl het paard in de gracht bleef.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Augustus.

De Belgische *Moniteur* kondigt in zijn officieel gedeelte een Koninkl. besluit af, waarbij de gouden stukken van 10 en 25 fr. afgeschaft worden. Men zal deze stukken in de staatskassen kunnen inwisselen zonder verlies, van den 1sten dezer tot den 4den September. Te beginnen van 5 September zullen de gouden stukken geen wettigen koers meer hebben.

— Gisteren zijn een groot aantal personen met den pleiziertrein naar Parijs vertrokken, tot het bijwonen van de feesten van 15 Aug.

— *l'Etoile Belge* meldt, dat er Vrijdag ll. alhier eenige personen in hechtenis zijn genomen o. a. zeker Victor Considérant, beschuldigd van wapenen gekocht te hebben, tot een aanslag tegen de Fransche Regering; echter geeft de beschuldigde op die wapenen aangekocht te hebben, om ze naar den Texas te verzenden; ook nog van der Elst, beambte bij den spoorweg, die een kist had ontvangen, waarin zich een helsch werktuig en een pistool met 12 loopen bevonden.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Augustus.

De Koningin heeft gisteren het Parlement verdaagd. In de door haar uitgesprokene rede begon zij met hare tevredenheid te betuigen over den ijver en de kracht, waarvan het Parlement de bewijzen had gegeven, ten einde den oorlog, waarin Engeland gewikkeld was, krachtdadig voort te zetten. Met de medewerking van den Keizer van Frankrijk, zeide zij verder, zal ik trachten dien heerschzuchtigen en overweldigenden geest van Rusland te onderdrukken, een geest, die ons gedwongen heeft de wapenen op te vatten, ter verdediging van een Bondgenoot, en om de toekomstige rust van Europa te verzekeren. Zij eindigde met den wensch, dat de leden door een geest van eendragt mogten blijven bezield, en dat, nu Engeland beroofd was van den vrede met het buitenland, allen zouden trachten den binnenlandschen toestand te verbeteren.

— Ten bewijze, dat de Regeringen van Engeland en Frankrijk op de noodzakelijkheid rekenen van een tweeden veldtogt in 1855, dient, dat onlangs contracten zijn gesloten met de leveranciers van vleesch, groenten en gevogelte en alle andere levensmiddelen, gedurende den tijd dien de Fransche vloot in de Oostzee en hare twee golven in 1855 zal doorbrengen.

— In het Lagerhuis heeft Lord D. Stuart eene ruim 372 vt. lange en door 13,564 ingezetenen van Glasgow onderteekende petitie ingediend, waarin aangedrongen wordt, dat er geen vrede met Rusland gesloten worde, tenzij het koningrijk Polen in zijne vorige onafhankelijkheid en integriteit hersteld worde.

— De voorwaarden, waarop de Turksche leening gesloten zal worden, zijn de navolgende: Zij zal bedragen 2 millioen £, uitgegeven worden à 80 tegen 6 pCt., bepaaldelijk gewaarborgd door de Egyptische schatting, begroot op 282,000 £, af te lossen à pari bij jaarlijksche stortingen, van minstens 1 pCt., te beginnen met 10 Maart 1856, alles gehypothekeerd op de inkomsten van Turkije. De eerste betaling zal 45 pCt. bedragen, en gevolgd worden door maandelijksche stortingen van 15 pCt., 20 pCt. en 2 maal 15 pCt. Een deel der leening zal te Parijs worden aangeboden, en de deelnemers zullen het regt hebben voor een millioen £ meer in te schrijven, op dezelfde voorwaarden, binnen het tijdsverloop van eene maand. Boven die som rekent men 2 millioen £ te krijgen na verloop van 5 maanden tegen 85. Een afzonderlijke firma zal de betaling van de Egyptische schatting aan Engeland bevelen. Van haren kant zal de Engelsche Regering aan de inschrijvers al haren bijstand verleenen.

— De Regering heeft de Orient Steam Nav. Comp. ontheven van de verpligting, om deze hare, naar Australie varende vaartuigen Batavia te doen aandoen; mitsdien heeft de regtstreeksche postverbinding tusschen Londen en Batavia over Singapore opgehouden. De Nederlandsche paketschepen zullen in het vervolg de brievenmalen te Singapore moeten afhalen.

— De *Plymouth mail* verzekert, dat er ernstig sprake is om Admiraal Dundas, thans in de Zwarte zee kommanderende, terug te roepen, en dezen Vlootvoogd tot lid van de Admiraliteit te benoemen, welk collegie eene geheele verandering zal ondergaan.

— Alhier is het berigt ontvangen, dat 3000 Fransche soldaten en 600 Engelsche mariniers, den 8sten dezer, zonder tegenstand te ontmoeten op 3 verschillende punten der Alands-eilanden zijn ontscheept.

— Het Engelsche transportschip Eliza zal naar Calais vertrekken, om Fransche troepen naar de Oostzee te brengen. Naar men verneemt zullen het 8ste bataillon jagers van Vincennes en het 15de, 23ste, 41ste en 56ste regiment van linie op Engelsche schepen naar de Alands-eilanden getransporteerd worden, om deze gedurende den winter te bezetten.

— Tusschen Bremen, Havre, Southampton en New-York zal weder eene nieuwe stoomboot-verbinding tot stand komen, door middel van de General Screw Steam-Nav. Comp. Twee stoombooten van 2500 ton zullen, tusschen Bremen en New-York, en 2 andere van 1860 ton tusschen Havre en New-York, de dienst waarnemen. Alle 14 dagen zal eene boot van Bremen en Havre vertrekken, en Southampton of Cowes aandoen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Augustus.

De Keizer en de Keizerin hebben een stierengevecht bijgewoond, hetwelk te Bayonne gegeven werd. De Keizer heeft bij deze luisterrijke vertooning het voorzitterschap bekleed.

— De Keizer zal eerst den 26sten te Parijs komen. De Keizerin had het voornemen te kennen gegeven, om het bal te Bayonne te bezoeken.

— Een berigt van den 10den uit Weenen, door den *Moniteur* medegedeeld, zegt, dat men om het intrekken der Oostenrijksche troepen in de Vorstendommen te bevelen, slechts het antwoord afwachtte op de mededeelingen van den Kolonel Kalisch, die zoo als men weet, met de Opperbevelhebbers der vereenigde legers in overleg is getreden.

— Het gemeentebestuur van Marseille heeft aan 2 bakkers en 15 vleeschhouwers aldaar, die uit vrees voor de cholera hunne winkels hadden gesloten en de stad verlaten, hunne patenten ingetrokken.

SPANJE.

MADRID, 9 Augustus.

Omtrent het verschil van gevoelen onder de Ministers, verneemt men, dat 3 meeningen elkander den voorrang betwisten: eenige leden zijn voor Dom Pedro, anderen voor Isabella II, terwijl de overige den afstand der Koningin verlangen. — Mogt Isabella II afstand doen, hetgeen door sommigen wel wordt verwacht, dan zal een driemanschap het Regentschap uitoefenen tot op de meerderjarigheid van de Prinses der Asturien. Deze 3 Regenten zullen dan zijn: Espartero, O'Donnell en San Miguel.

— De belofte van Espartero, om Maria Christina niet uit de hoofdstad te laten vertrekken, kan allergewigtigste gevolgen na zich slepen, daar de staatkundige partijen hierdoor op nieuw in beroering kunnen worden gebragt; want de in beschuldigingstelling dier Vorstin door de Cortes kan niet uitblijven, wanneer zij in het paleis gevangen wordt gehouden.

Er zijn er die beweren, dat van Isabelle II en zelfs de omverwerping van den troon er de gevolgen van kunnen zijn. Geen besluit der Cortes toch kan uitvoering erlangen, zoolang het niet door de Koningin bekrachtigd is; en zal nu de Koningin dit doen omtrent een besluit, waardoor hare moeder op eene onteerende wijze getroffen wordt.

— Het Ministerie heeft door middel van den telegraaf 4000 geweren uit Sevilla laten ontbieden, ten einde de nationale militie te Madrid te wapenen; ook te Burgos, Santander en in andere plaatsen is om wapenen gevraagd.

— De Junta heeft twee geschiedschrijvers der omwenteling benoemd. Twee Franschen, de Heeren Pujol en Delmas, Oud-Kapitein van den staf in Frankrijk, zijn met die taak belast. De eerste was aanvoerder bij de groote barricade der straat das Cazetas. Het werk zal met platen en portretten worden versierd en ten titel voeren: De bevrijders van Spanje, staatkundige en critische geschiedenis der omwenteling van 17, 18 en 19 Julij, met eene inleiding over de buitenlandsche staatkunde. Nog zullen daarin worden bijgevoegd de levensberigten der Generaals, die aan den opstand deelgenomen hebben, als Espartero, O'Donnell, San Miguel, enz.

— Te Barcelona zijn den 10den twee werklieden, overtuigd de plunderaars te hebben aangevoerd, die de fabrieken hebben vernield, opgehangen. In die stad is een regement aan het muiten geslagen, waarbij twee Officieren den dood hebben gevonden. Na deze muiterij te hebben bedwongen, gaf Generaal Manuel de la Concha bevel om van dit regement, van ieder tien man een dood te schieten; hij kwam echter hiervan terug, en krachtens een later bevelschrift werden slechts drie opstandelingen doodgeschoten.

— De Junta van Cadix heeft de doodstraf voor staatkundige misdaden afgeschaft; ook heeft zij het concordaat onwettig verklaard, en de teruggave aan de natie bevolen van de goederen die, krachtens dit concordaat, aan de geestelijkheid zijn overgeleverd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 13 Augustus.

Het toezigt der policie op de drukpers is in den laatsten tijd nog strenger geworden. Vele bladen zijn aangemaand om meer gematigdheid aan den dag te leggen.

— Dezer dagen werd berigt, dat uit België over Pruisen wapens naar Rusland gezonden zijn. De *Voss. Zeit.* logenstraft deze tijding, en zegt dat de bedoelde zending bestond uit 140 centenaars telegraafdraden, in Pruissen vervaardigd en naar Polen bestemd.

— De stad Ehrenbreitstein wordt van vestingwerken voorzien.

— Te Memel lagen, volgens de laatste tijdingen, 1300 neutrale schepen in lading.

FRANKFORT.

12 Augustus.

Van 22 tot 26 September zal de Evang.-Protestantsche kerkdag in deze stad vergaderen. Reeds worden toebereidselen gemaakt, om de leden dier vergadering op eene bijzonder waardige wijze te ontvangen.

— Naauwelijks had Koning Max. van Beijeren de treurmare vernomen van het overlijden des Konings van Saksen, of hij begaf zich naar Possenhofen, alwaar de Koningin-Weduwe zich bevindt, om haar over het plotselinge verlies te troosten.

— Te Munchen heeft de cholera zich den 29sten Julij het eerst vertoond, doch in geringe mate. Tot 7 Augustus waren slechts 23 personen aan die ziekte bezweken.

— Het eenige socialistische dagblad, dat tot dus verre nog in Zwitserland bestond, *La Tribune Suisse*, heeft wegens gebrek aan lezers, sedert eenige dagen opgehouden te verschijnen. In onderscheidene kantons is de secte der Mormonen dermate toegenomen, dat dit de aandacht der Regering heeft tot zich getrokken. Tegen hare verdere uitbreiding, worden maatregelen te gemoet gezien. — Men houdt zich ernstig met het plan onledig, om den omvang van eenige der voornaamste Zwitsersche meeren, ten deele door afdamming te verminderen. De kosten worden op 6 à 7 millioen fr. berekend, die echter ruimschoots, door de aanwinst van een zeer vruchtbaren bodem, waaraan de landbouw groote behoefte heeft, gedekt zullen worden.

SAKSEN.

DRESDEN, 11 Augustus.

Hertog Johann (Johann Nepomucenus Maria Joseph) heeft de Regering aanvaard. De vermoedelijke troonopvolger is thans de oudste zoon des nieuwen Konings: Prins Albert, Hertog van Saksen.

Omtrent den dood van den Koning verneemt men nader, dat het voorval gebeurde op den weg naar het Pilzthal; het rijtuig viel om, het handpaard werd schuw, sloeg achteruit en trof den Koning aan het achterhoofd. De kamerlakei trok den Koning onmiddelijk weg, legde hem op het gras en droeg hem met behulp van eenige tot bijstand ontboden personen in de herberg te Breunbüchl. Twee geneesheeren werden geroepen. Zij ontwaarden, dat de hersenen geschokt waren; de Koning had onmiddelijk zijn bewustzijn verloren en kwam niet weder bij. Een half uur na het voorval gaf de Koning den geest. De postillon heeft hoegenaamd geene schuld aan het ongeluk.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 13 Augustus.

Tot den 7den dezer was voor de nieuwe leening te Ofen ingeschreven voor 21,566,090 fl., Brunn 12,891,075 fl., Praag 24,385,495 fl., Milaan 3,129,340 fl. Opmerkelijk is de inschrijving door het Doctoren-Collegie van de geneeskundige faculteit voor 333,280 fl. Ook in het buitenland wordt voor belangrijke sommen geteekend; men verzekert, dat deze buitenlandsche inschrijvingen volgens geloofwaardige opgaven reeds meer dan 100 millioen bedragen.

— De *Lloyd* zegt, dat de hoofdpunten van het concordaat met Rome door ons bewind zijn vastgesteld, en dat het ontwerp eerstdaags naar Rome zal zal gezonden worden ter goedkeuring door den Paus.

— Een Oostenrijksch Officier is naar het hoofdkwartier van Omer-Pacha afgezonden, om met dezen de noodige maatregelen voor het binnenrukken der Oostenrijkers in de Donau-Vorstendommen vast te stellen.

— Het staken van het oprukken van troepen naar de oostelijke grenzen wordt thans van verschillende zijden bevestigd.

— In een brief uit Krakau wordt gemeld, dat de Russische Kolonel v. Kowztewski, van Warschau terugkeerende, op de Oostenrijksche grenzen herhaaldelijk teruggewezen is, en zich dien ten gevolge weder naar Warschau heeft begeven.

— De van hier regtstreeks naar Gioergewo vertrokkene stoomboot, heeft zijne bestemming zonder verhindering bereikt. De gemeenschap tusschen Bucharest en Gioergewo is sedert het aftrekken der Russen zeer levendig. Kooplieden, uit Bucharest te Weenen aangekomen, doen daar groote bestellingen.

— Prinses Marianne der Nederlanden is alhier den 8sten aangekomen, zich naar Konstantinopel begevende.

— Onlangs is gemeld, dat de regimenten Russische kurassiers van de garde, met de artillerie order hadden gekregen naar de Poolsche grenzen op te rukken; thans verneemt men, dat aan deze troepen bevel is gezonden, om hunnen marsch te staken.

TURKYE.

Ismail-Pacha bevindt zich met zijn legercorps te Kaloegereni, en Omer-Pacha heeft Roestschoek nog niet verlaten. Halim-Pacha heeft met 10,000 man Bucharest bezet. Generaal Vorst Gortschakoff bevindt zich te Bueso. Het corps van Generaal Luders heeft den 7den Aug. Braila verlaten.

— Al de Engelsche en Fransche schepen, die hier ter reede liggen, zijn naar Varna ontboden. Admiraal Boxer voert het bevel over het transport-eskader.

— De Bevelhebbers van het leger bij Kars, dat door Generaal Andronikoff geslagen is, zullen voor een Krijgsraad ter verantwoording worden geroepen.

— Volgens een telegr. berigt te Weenen ontvangen, is den 14den Aug. aan 90,000 man van het verbondene leger bevel gegeven, om zich van Varna naar de Krim in te schepen.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 17 Junij.

Tot lid van het bestuur over de Protest. kerk in Ned.-Indie is benoemd E. W. Cramerus, en tot Predikant bij de Prot. gemeente te Amboina, D. J. C. van den Berg.

— Den 15den Junij zijn alhier aangekomen 's lands stoomschepen Borneo en Onrust, het berigt brengende van den gelukkigen afloop der krijgsverrigtingen in Wester-afdeeling van Borneo.

De *Javasche Cour.* van 17 Junij deelt daaromtrent mede, dat de Luit.-Kolonel Andresen den 2den dier maand met het grootste gedeelte der expeditie Montrado was binnengerukt. Dadelijk werd bezit genomen van de drie door de oproerige Chinezen versterkte kongsiehuizen, van waar den volgenden dag, onder een saluut van 21 schoten, de Nederlandsche vlag werd geheschen. De bevolking van Montrado had te voren om genade gesmeekt en onvoorwaardelijke onderwerping aangeboden.

Ongeveer dertig der voornaamste ingezetenen van den bazar vielen den overste, bij de nadering der troepen, te voet. Alle bewoners lagen voor hunne woningen geknield en zijn in die houding gebleven, tot dat alle troepen voorbij waren getrokken. Het hoofddoel der expeditie — het nemen van Montrado, — is alzoo bereikt. Het verlies van onze zijde is betrekkelijk gering. Wij hebben slechts 1 gesneuvelde en 27 gekwetsten; benevens 3 gekwetsten van de marine en 3 van de opvarenden der praauwen van Pontianak. Slechts voor en in de nabijheid van Sinkawang-Loabang en Koelor is gestreden. Sinkawang en Djintang waren door de bevolking verlaten, zoo ook de tusschenliggende door landbouwers bewoonde streken. De bazar van Kollor is, toen bij het laatse gevecht de opstandelingen waren uiteengejaagd, door hen op hunne vlugt in brand gestoken. — Slechts weinige huizen bleven gespaard. De door Montrado afgezonden bezending ontving van den overste de verzekering, dat daar waar hij geen verzet vond, personen en goederen zouden worden gespaard en dat hij, te Montrado aangekomen, de bevelen der Regering aan de bevolking zou bekend maken.

De troepen hebben zich zoo als altijd uitmuntend gedragen. Onbeschrijfelijk zijn de vermoeijenissen, die zij, vooral bij het doortrekken van het terrein tusschen Bentoenai en Sinkawang, hebben moeten doorstaan. En evenwel geschiedde de marsch met zooveel orde, dat men overal steeds strijdvaardig was. Door de marine zijn ook nu weder uitstekende diensten bewezen; het aanvankelijk welslagen der expeditie is te danken aan hare krachtdadige ondersteuning en medewerking.

De Gouverneur-Generaal heeft zijne tevredenheid nopens dezen gelukkigen afloop aan de Bevelhebbers en de manschappen te kennen gegeven.

— Van Menado ontvangt men de tijding dat 's lands korvet Sumatra, Kap.-Luit. H. Wipff, op de reede van Kema den 16den Mei door brand geheel is verongelukt, welke ongeluk toe te schrijven is aan de ontbranding van eenen in de kaaskamer den vorigen middag geborgen zak, gevuld met koffijboonen, welke kort te voren gebrand waren. De gemelde korvet bevond zich op eenen kruistogt in de Moluksche wateren, en was den 14den Mei ter reede van Kema ten anker gekomen, om voor de bemanning, onder welke velen door koorts waren aangetast, ververschingen en quinine aan boord te nemen. In den nacht tusschen den 15den en 16den Mei, ten half vier ure voor den middag ontdekte men in brand de bottelarij, die zich zoo snel verspreidde, dat men reeds ten 6 ure aan het behoud van het schip moest wanhopen. Ten acht ure voor den middag had het vuur reeds dermate de overhand genomen, dat er aan geen behoud van het schip meer te denken was, en men alleen bedacht kon zijn om de bemanning te redden, waarin men dan ook gelukkig nog is geslaagd. Van hunne goederen en kleederen is weinig of niets behouden gebleven. Van den inventaris van het schip zijn nog eenige voorwerpen gered. De verongelukten zijn aan den wal met de meeste deelneming en hartelijkheid ontvangen. De schepelingen hebben zich gedurende het onheil uitmuntend gekweten. Op de plaats, waar het schip gezonken is, heeft men eene bask opgerigt ter waarschuwing van zeevarenden, die aldaar zouden willen voorbijvaren.

— De invoeren op Java en Madara gedurende het jaar 1853 zijn geweest aan voortbrengselen uit onderscheidene landen, te zamen ƒ8,039,078.

De uitvoeren bedroegen over gelijk tijdsak, te zamen ƒ7,572,793.

— Men meldt van Poerworedjo: In den namiddag van den 5den Junij keerden eenige Javaansche kinderen uit de dessa Kagoengan, onder het district Kaliwiro, in de afdeeling Ledok (residentie Bagelen), huiswaarts, het vee, hetwelk zij geweid hadden voor zich uitdrijvende. Een dezer kinderen, genaamd Saïdo, oud 15 jaren, werd, door eene slang aangevallen; aan den linkervoet gebeten, is hij gevallen, waarop de slang zich om zijn geheele ligchaam heeft gekronkeld, met dat gevolg, dat Saïdo daaraan is bezweken. Het dier is door de te hulpgekomenen gedood, terwijl het reeds bezig was het ligchaam van meergenoemden jongeling, beginnende met het hoofd, in te slikken. Bij onderzoek is gebleken, dat Saïdo aan zijn linkerbeen slechts ligt gewond, doch dat het geheele ligchaam verbrijzeld was. De slang had eene lengte van 16 voet, en eenen omvang van 2 voet en 4 duim. Hare kleur was zwart, wit en geel in ruiten, zij behoorde niet tot de giftige soorten.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Over de Kaapkolonie en den Oranje-Vrijstaat deelt *de Utr. Cour.* o. a. het volgende mede:

Onze landgenoot, de Heer J. C. Groenendaal is benoemd tot Staats-secretaris, op een tractement van ƒ4,800, terwijl de benoeming van den Heer Hoffman, een welgesteld en tevens verstandig landman, tot President der Republiek zoo goed als zeker is. Zijn mededinger, de Heer Struben, is een Duitscher van geboorte en Resident magistraat op een dorp, genaamd Lady Smith, in de kolonie van Natal. Vroeger was hij in Engelsche dienst.

De Hollandsche partij in den Oranje-Vrijstaat is de sterkste, doch er is ook eene Engelsche, die zich, vooral in zaken van handel en ondernemingen, niet op den achtergrond laat plaatsen. Integendeel, die partij is vrij groot, en heeft wein.g op met de vrij verklaarde Souvereiniteit.

De geld-crisis in de Kaapkolonie baart steeds veel zorg. Men zegt, dat er 5 aanzienlijke handelhuizen zijn, die in grooten geldnood verkeeren, en verzekert zelfs, dat de som, die er noodig is, om allen op de houden, omstreeks 2½ millioen gulden zou bedragen. Er wordt echter veel gedaan om die ge-

ken loopende te houden. Overdreven speculatie op Australië is de hoofdoorzaak dezer geld-crisis. Zoo verhaalt men zelfs, dat er goederen derwaarts zijn gezonden, waarvan de opbrengst naauwelijks de onkosten dekte.

Met 1 Julij jl. zou het Parlement in de Oranje-Vrijstaat voor het eerst vergaderen en dus de volksregering een aanvang nemen.

De goud-geruchten zijn zoo goed als verdwenen, er is niemand meer zoo dwaas om er naar te zoeken, maar de kopermijnen leveren aanzienlijke voordeelen op en beloven op den duur een hoogst aanzienlijke tak van handel en bedrijvigheid te worden.

Van tijd tot tijd komen er in de Kaapkolonie Hollanders aan. Men denke echter niet, dat daar het brood, in betrekkelijken overvloed, voor ieder als het ware te grabbel ligt. Alleen hij, die een goed handwerk verstaat, of degelijke administratieve kennis bezit, en vooral een onberispelijk maatschappelijk en huiselijk leven leidt, kan zijn brood en meer dan dat verdienen, vooral als hij Hollander is.

— Ook is uit Bloem-Fontein, Oranje-Vrijstaat van 3 Junij het volgende geschreven: Aan de Protestantsche taal- en stamgenooten in Nederland, die wenschen mogten met onze maatschappelijke en kerkelijke aangelegenheden nader bekend te worden, wordt berigt, dat de Oud-Hoogleeraar Lauts te Utrecht, dienaangaande bepaald inlichting geven kan.

224ste Staats-Loterij.

Trekking der Eerste Klasse.

1ste Trekking. No. 18656 een prijs van *f* 2,500. Nos. 6405, 6677, 12861 en 16587 ieder een prijs van *f* 1,000.

2de „ No 18934 een prijs van *f* 1,250. No. 3483 een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed, na een langdurig lijden, mijne geliefde Echtgenoot, MARIA CORNELIA MAANDAG, in den ouderdom van ruim 39 jaren.

LEYDEN, 10 Augustus 1854. H. J. LABREE.

NADERE OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

De Schuldeischers in den Boedel van den Gefailleerden J. J. F. OOTMAR, *Winkelier* en *Koopman*, te *Leyden*, welke op de gehouden Vergadering tot Verificatie der Schuldeischers niet zijn opgekomen, worden alsnog door deze **opgeroepen**, om op Woensdag den 6den September eerstkomende, des middags ten een ure, te verschijnen ter Vergaderkamer van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, op het Raadhuis aldaar, ten einde alsdan nader over te gaan tot de Verificatie der Schuldvorderingen, en om tevens te beraadslagen en te beslissen over een Accoord, hetwelk door den Gefailleerde aan zijne Schuldeischers zal worden aangeboden.

De Curator ingemelde Faillissement,
Mr. J. L. KLAVERWYDEN, *Procureur.*

STEDELIJK GYMNASIUM.

Namens de Commissie, door den Stedelijken Raad benoemd en gequalificeerd tot het afnemen van de **Examens van Toelating**, vermeld in Art. 3 en 4 van het Reglement, heeft de Ondergeteekende de eer ter kennisse der Belanghebbenden te brengen, dat deze Examens eenen aanvang zullen nemen op Maandag den 4den September.

Intusschen verzoekt hij de aangifte daartoe te mogen bekomen vóór het einde der maand Augustus, en is gaarne bereid, des gevraagd zijnde, de noodige inlichtingen te geven omtrent de vereischten.

Tevens herinnert hij bij deze aan de bepaling van HH. Curatoren dd. 7 Julij 1846, bekend gemaakt in Bijlage E van het Programma van dat jaar: „Tot de Examina van Toelating zal aan de *Onderwijzers* ter dezer Stede toegang verleend worden op hun verzoek, indien zij dit vooraf aan den Rector hebben kenbaar gemaakt."

W. H. D. SURINGAR,
Gymnasii Rector.

De Ondergeteekende heeft de eer ter kennisse van hare Stad- en Landgenooten te brengen, dat de Handel in **Steenkolen** en andere **Brandstoffen** door haren Echtgenoot gedreven, door haar met den Heer C. DUTILH op denzelfden voet zullen worden voortgezet, onder de Firma van de Wede. VAN HAANSBERGEN & DUTILH, en beveelt zij zich alzoo in het zelfde vertrouwen, dat haar Echtgenoot heeft genoten, minzaam aan, zullende de nieuwe Firma steeds alles aanwenden om zich dat vertrouwen waardig te maken.

Wede. A. H. VAN HAANSBERGEN,
Geb. HEYS.

Leyden, 15 Augustus 1854.

Zoo spoedig mogelijk wordt gevraagd! Eene **BOEKHOUDSTER** van de P. G., tevens bekwaam om een Winkel te kunnen waarnemen. Adres in Persoon bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, Breedestraat, of met *franco* brieven onder Lett. M.

P. A. SCHAEWACHTER, Mr. *Snijd-*, *Stoven-* en *Kagchel*-*maker*, in de Kettingsteeg, **verhuurt verbeterde Bijzoonenmachines** tegen *f* 0,15, **Fromachinetten** tegen *f* 0,25 en **Kookmachines** tegen *f* 0,20 per uur.

— [illegible] Hebben Dingslag vele eigen billige [illegible] de Aandeelen [illegible] de Markt verkeert, als: Geldersche à *f* 5,00 en Leydsche à *f* 2,50 à *f* 2,00 per Hoed.

LEYDEN, 15 Augustus 1854.

TE HUUR:

om des verkiezende dadelijk te aanvaarden, bij voorkeur voor een HEER, **twee Kamers**, gelegen op eene der vrolijkste en fatsoenlijkste standen der Stad, in een stil en fatsoenlijk huishouden. Te bevragen bij den Boekhandelaar P. J. TRAP, Botermarkt.

Tegen October e. k. *een* of *twee* riant uitzigt hebbende **Voorkamers** *te Huur*, tot nadere informatiën onder Letter **R.** Bureau *Leydsche Courant*.

OPENBARE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg, te *Leyden*, op Zaturdag den 26sten Augustus 1854, bij Opveiling en op Zaturdag den 2den September 1854, bij Afslag, beide des avonds ten 7 ure, van:

Eene goede en welbeklante **KLEEDERBLEEKERIJ**, genaamd: „*de Amsterdamsche Kleederbleekerij*," met deszelfs Bouwing, Waschhuis, Spoelhuis en verder getimmerten, staande en gelegen even buiten de Mare Poort der Stad *Leyden*, tusschen den Maredijk en de Haarlemmer Trekvaart, onder *Oegstgeest*; bij het Kadaster bekend Sectie G. No. 586 en 587, te zamen ter grootte van 27 roeden en 41 ellen.

Te aanvaarden den 1sten November 1854.

Zijnde het Perceel te bezigtigen des Maandags en Donderdags vóór de Veiling en Afslag, van 10 tot 2 ure, terwijl nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris D. N. BOEKES, te *Leyden*, alwaar tusschen de Veiling en den Afslag, Verhoogingen zullen worden aangenomen, en de bewijzen van Eigendom met de Voorwaarden van Verkoop 8 dagen vóór de Veiling, ter lezing zullen liggen.

OPENBARE VERKOOPING,

(ten overstaan van den Edel-Achtb. Heer Kantonregter van het 1ste Kanton, Arrondissement *Leyden*,) in het *Logement* aan den Burg, binnen *Leyden*, van:

Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd **HUIS EN ERVE**, ingerigt tot *Bierhuis*, staande en gelegen binnen *Leyden*, aan den Ouden Singel, op den hoek der voorste Zandstraat, in Wijk V. No. 384 en 577 *B*, Kadaster Sectie B. Nos. 1272 en 1273, breeder bij aangeplakte billetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Zaturdag den 2den September en de finale Gunning op Zaturdag den 9den September 1854, beide des avonds ten 7 ure; terwijl tusschen de Veiling en den Afslag, ten Kantore van den na te noemen Notaris, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Kunnende worden aanvaard 1o October 1854, en worden bezigtigd daags voor en op den dag der Veiling.

Zijnde nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Bz., te *Leyden*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 14 Augustus.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Geblevene
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	61[illegible]	61[illegible]	61
Dito Certificaten „ 3 „	71[illegible]	72[illegible]	—
Dito dito „ 4 „	90[illegible]	90[illegible]	90[illegible]
Amortisatie Syndicaat „ $3\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Handelmaatschappij „ $4\frac{1}{2}$ „	123	—	—
O. I. Leening „ 4 „	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg „ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg „ $4\frac{1}{2}$ „	99[illegible]	—	—
FRANKRIJK, Certif. „ 3 „	—	—	—
Dito dito „ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 „ 5 „	101[illegible]	101[illegible]	101[illegible]
Dito dito 1828 en 1829 „ 5 „	100[illegible]	100[illegible]	100[illegible]
Cert. bij dito 1831 en 1833 „ 5 „	84	—	—
Dito 1840 „ 4 „	79[illegible]	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. „ 4 „	78[illegible]	—	—
Dito dito Nieuwe „ 4 „	77?	—	—
Inschrijving in Assign.	60	—	—
Certificaten van dito „ 3 „	60	60[illegible]	—
POLEN, Aandeelen 1835 à *f* 500	139[illegible]	140	—
Dito Obligatiën „ 4 „	69[illegible]	69[illegible]	69[illegible]
SPANJE, Obligatiën à 5 pCt.	18[illegible]	18[illegible]	18[illegible]
Dito Obligatiën „ 3 „	39	39[illegible]	39
Dito Binnenl. à 6 m. „ 3 „	33[illegible]	33[illegible]	33[illegible]
Bewijzen Coupons	4[illegible]	4[illegible]	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. „ 5 „	—	—	—
Dito „ 5 „	65?	—	—
Dito Metall. „ 5 „	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito Nieuwe „ 5 „	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito 1847 „ $2\frac{1}{2}$ „	[illegible]	[illegible]	[illegible]
BELGIE, Banc. „ $2\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD „ $2\frac{1}{2}$ „	$48\frac{7}{8}$	49	49
BRAZILIE 1824 à 100 £ „ 5 „	97	—	—
PORTUGAL te Londen „ 3 „	36[illegible]	36[illegible]	36[illegible]
Dito dito „ 4 „	—	—	—
PERU „ $4\frac{1}{2}$ „	67[illegible]	—	—
VENEZUELA „ $3\frac{1}{2}$ „	—	13?	—
MEXICO „ 3 „	23?	23[illegible]	—
AMERIKA, Bankactiën			
Grieken „ 5 „			

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.